

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum	:	10 januari 2023
Voorstel van	:	College van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	(Mogelijkheid tot) zienswijze op het ontwerp van de Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024
Portefeuillehouder	:	H.A.J. Willems

Samenvatting:

De centrumregeling is randvoorwaardelijk voor de Regionale Inkooporganisatie Jeugdhulp (RIOZ), de gezamenlijke contractering van jeugdhulpaanbieders en om uitvoering te geven aan de regionale beleidsagenda en daarbij behorende uitvoeringstaken.

De centrumregeling is in het voorjaar 2022 geëvalueerd. Over de uitkomsten van de evaluatie zijn het college en de gemeenteraad vóór de zomer geïnformeerd. Belangrijkste bevinding is dat de regionale samenwerking positief ervaren wordt. Enkele aanpassingen zijn wenselijk als gevolg van de gemeentelijke herindelingen en opgedane ervaring.

Naar aanleiding van de evaluatie is besloten dat de huidige centrumregeling jeugdhulp in ieder geval stilzwijgend verlengd gaat worden met ingang van 1 januari 2024 voor een periode van vier jaar (2024-2027). Gelijk met dit besluit heeft het college gevraagd tot voorstellen voor aanpassing van de huidige centrumregeling te komen. De aanpassingen zijn op de thema's: governance, stemverhoudingen, verdeelsleutel, inkoopsystematiek en algemene tekstuele verbeteringen. Doel en aard van de centrumregeling zijn gelijk gebleven.

De gemeenteraad heeft door een wijziging in de Wet Gemeenschappelijke regelingen de mogelijkheid een zienswijze te geven ten aanzien van de centrumregeling. In november 2022 is een regionale raadinformatiebijeenkomst georganiseerd om de raden tegelijkertijd te informeren over deze procedure.

In dit voorstel wordt de gemeenteraad door het college geadviseerd om geen zienswijze kenbaar te maken betreffende de concept Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024.

Na het verwerken van eventuele zienswijzen zal de vervolgstap zijn de gemeenteraad te vragen toestemming te verlenen aan het college de nieuwe centrumregeling vast te stellen.

Voorgesteld besluit:

Geen zienswijze kenbaar te maken betreffende de concept Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024.

Inleiding/probleemstelling:

De centrumregeling is randvoorwaardelijk voor de regionale inkooporganisatie Jeugdhulp (RIOZ), de gezamenlijke contractering van jeugdhulpaanbieders en om uitvoering te geven aan de regionale beleidsagenda en daarbij behorende uitvoeringstaken.

De centrumregeling is in het voorjaar 2022 geëvalueerd. Over de uitkomsten van de evaluatie zijn het college en de gemeenteraad vóór de zomer geïnformeerd. Belangrijkste bevinding is dat de regionale samenwerking positief ervaren wordt. Enkele aanpassingen zijn wenselijk als gevolg van de gemeentelijke herindelingen en opgedane ervaring.

In 2023 starten de voorbereidingen voor de contractering van 2024 –2027. Om deze reden is naar aanleiding van de evaluatie de huidige centrumregeling jeugdhulp alvast stilzwijgend verlengd met ingang van 1 januari 2024 voor een periode van vier jaar (2024-2027).

Gelijk met het besluit waarin ook stilzwijgend is ingestemd met verlenging heeft het college gevraagd tot voorstellen voor aanpassing van de huidige centrumregeling te komen. De aanpassingen zijn op de thema's: governance, stemverhoudingen, verdeelsluiting, inkoopsystematiek en algemene tekstuele verbeteringen. Doel en aard van de centrumregeling zijn gelijk gebleven. Zie bijlage één voor de concept Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024.

De gemeenteraad heeft bij wet de mogelijkheid een zienswijze te geven over het ontwerp van een aangepaste gemeenschappelijke regeling. De aanpassingen van WGR zijn gedaan vanuit de gedachte van democratische legitimiteit, transparantie en het kunnen nemen van de democratische verantwoordelijkheid. Het overgrote deel van de verplichte wijzigingen WGR is al geregeld in de Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2020. Van de verplichte wijzigingen WGR is de zienswijze-procedure nieuw.

In november 2022 is regionaal een raadinformatiebijeenkomst georganiseerd om de raden tegelijkertijd te informeren over de zienswijze procedure.

Relatie met eerdere besluitvorming:

- In januari 2019 heeft het college de Regionale Inkoopstrategie 2020-2024 Jeugdhulp vastgesteld en de Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2020 voorlopig vastgesteld;
- In de raadsvergadering van februari 2019 is er door de raad aan het college toestemming verleend om de Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant aan te gaan met de betrokken gemeenten;
- In juli 2022 heeft het college naar aanleiding van de evaluatie ingestemd met het voortzetten van de huidige centrumregeling jeugdhulp Noordoost Brabant en voorgesteld deze op bepaalde punten aan te passen. Tevens is de gemeenteraad hierover geïnformeerd middels een raadsmemo (2022/39).

Beoogd resultaat:

Er wordt voldaan aan de Wet gemeenschappelijk regelingen waarbij de gemeenteraad het recht heeft op het geven van een zienswijze over nieuwe of te actualiseren centrumregelingen.

Met deze regeling zijn de afspraken voor regionale samenwerking voor de inkoop van jeugdhulp en flankerend beleid geactualiseerd en aangepast aan de gemeentelijke herindelingen. Hierdoor kunnen we op een goede en efficiënte manier zorg inkopen. Dit draagt bij aan de wettelijke opgaven om als gemeente Jeugdtaken uit te voeren.

Keuzemogelijkheden:

De gemeenteraad heeft bij wet de keuze om een eventuele zienswijze kenbaar te maken. Als gemeenteraad kunt u ervoor kiezen een zienswijze te geven. Deze zienswijze kan dan meegenomen worden tijdens de besluitvormingsfase. Echter adviseert het college om dit niet te doen, omdat met de aanpassingen in de regeling de afspraken voor regionale samenwerking en inkoop van jeugdhulp en flankerend beleid geactualiseerd zijn en aangepast aan de gemeentelijke herindelingen. Deze aanpassingen zijn de afgelopen periode zorgvuldig uitgewerkt door beleidsmedewerkers, controllers, juristen en medewerkers van de Regionale Inkooporganisatie Jeugdhulp (RIOZ).

Argumenten:

1. De nieuwe centrumregeling is noodzakelijk voor de regionale samenwerking

Om de centrumgemeente in staat te stellen voor de jeugdhulpregio zorg in te kopen is het van belang dat de centrumgemeente hiervoor het juiste mandaat krijgt. Daarnaast is het van belang gezamenlijk beleid op te stellen om meer slagkracht te organiseren om de uitdagingen op dit dossier aan te gaan. Bovendien wordt vanuit het rijk gestuurd op sterke slagvaardige regio's. Een goede centrumregeling helpt hierbij.

2. Doel en aard van de regeling zijn gelijk gebleven

Het oorspronkelijke doel uit 2015 staat nog steeds. De wijzigingen komen voornamelijk voort uit de gemeentelijke herindelingen en ervaring in de samenwerking.

3. De nieuwe centrumregeling vervangt de oude centrumregeling

Omdat aanpassing van de huidige centrumregeling met het nieuwe publicatieproces niet mogelijk is. Eerder is gesproken over een aanpassing van de centrumregeling. In de basis is dat ook wat we hebben gedaan. De bestaande centrumregeling teksten zijn aangepast. Echter, door de samenhang tussen artikelen, maar ook de opgenomen jaartallen zijn door de gehele regeling aanpassingen doorgevoerd. De procedure van publiceren vraagt dan om het intrekken en vervangen van de oude regeling voor de nieuwe regeling.

4. Het doorvoeren van de voorgestelde aanpassingen zorgt voor een aangescherpte centrumregeling

Uitkomst van de evaluatie van de centrumregeling is dat er op veel fronten tevredenheid is, maar er zijn ook mogelijkheden tot verbetering van de samenwerking. Het gaat dan vooral om betere focus en effectieve inzet van de middelen. Op sommige punten is daar aanpassing van de centrumregeling voor nodig en op andere punten moeten nadere werkafspraken worden gemaakt.

Aanpassingen

De punten die om aanpassingen vragen in de centrumregeling zijn de afgelopen periode uitgewerkt door beleidsmedewerkers, controllers, juristen en medewerkers van de Regionale Inkoop Organisatie Jeugdhulp (RIOZ). In bijlage twee is het wijzigingenoverzicht te vinden. Hieronder een korte beschrijving van de wijzigingen per thema.

Governance: Als gevolg van de herindelingen zijn de subregio's vervallen en is de samenstelling van de verschillende gremia bijgesteld. Ook hebben de controllers een duidelijkere plek gekregen in het geheel.

Stemverhouding: Aanpassing naar aanleiding van de gemeentelijke herindeling. De stemverhouding wordt gezien als een laatste optie. Uitgangspunt is consensus.

Verdeelsleutel en solidariteit: De aanpassing komt voort uit het feit dat de huidige verdeelsleutel gebaseerd is op de demografie en zorgverbruik van enkele jaren terug. Met de nieuwe werkwijze wordt ieder jaar gewerkt met de berekening van de meicirculaire van het jaar ervoor. Dit doet meer recht aan de lokale situatie en het daarvoor ontvangen budget vanuit het Rijk. De verdeelsleutel is alleen van toepassing bij de onderdelen waar de gemeenten de kosten delen. De kosten voor de zorg zijn sinds de invoering van PxQ voor iedere gemeente afzonderlijk. Dit met uitzondering van enkele zorgvormen.

Aangepaste inkoop: De nieuwe manier van inkopen heeft geleid tot een iets andere taakverdeling tussen gemeenten en RIOZ. De centrumregeling is hierop aangepast.

Algemene verbeteringen: Het gaat hier om wijzigingen in de opmaak, aanpassing van de jaartallen en het actualiseren van de inleidende tekst. Niet alle mogelijke situaties hoeven vastgelegd te worden in de centrumregeling.

Het Regionaal Bestuurlijk Overleg heeft in het RBO van september 2022 ingestemd met de uitwerkingen per thema en heeft opdracht gegeven om de adviezen om te zetten naar teksten ten behoeve van de aangepaste centrumregeling.

De besluitvorming omtrent de aanpassing van de centrumregeling jeugdhulp vindt op gecoördineerde wijze en op hetzelfde moment plaats in de regio Noordoost Brabant.

Financiële gevolgen en dekking:

In de centrumregeling worden ook afspraken ten aanzien van de financiële verdeelsleutel, regionaal budget en P en C cyclus vastgelegd.

Risico is dat aanpassingen in regionale financiële afspraken zoals bijvoorbeeld de regionale verdeelsleutel en de meerjarenbegroting voor regionale zorgvormen een lokale financiële vertaling kennen die van invloed is op de lokale P en C cyclus en het gemeentelijke aandeel in de regionale budgetten. Op dit moment hebben de aanpassingen in de centrumregeling geen financiële consequenties voor het lokaal budgettair kader van de gemeente Boekel.

Risico's:

1. Regionale samenwerking kent een andere dynamiek, dan wanneer een gemeente alleen besluiten kan nemen

Hier geldt het adagium: 'alleen ben je sneller, samen kom je verder'. Als regio is het gemakkelijker te sturen op het zorglandschap, tarieven, werkwijzen en het opvangen van crises in aanbod. Voor de continuïteit van de jeugdhulp voor de jeugdigen in onze regio is samenwerking gewenst. Vandaar dat we onderscheid maken in de regionale zorgvormen die we gezamenlijk financieren en lokale zorgvormen die onder de PxQ-bekostigingssystematiek vallen. Als gevolg van de nieuwe bekostigingssystematiek hebben gemeenten meer keuzevrijheid ten aanzien van welke van de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders ze jeugdhulp afnemen.

2. Samenwerking betekent ook ons conformeren aan regionaal genomen besluiten

Het kan zijn dat binnen de regio andere wensen zijn dan onze lokale zienswijze. De ervaring leert dat ruimte voor lokaal maatwerk tot op zekere hoogte mogelijk is, maar soms moet eenzelfde werkwijze of lijn aangehouden worden richting zorgaanbieders. Het lokale belang is dan ondergeschikt aan het regionale belang. Als voorbeeld kan men denken aan het uniformeren van monitoringsinformatie om daarmee de administratieve lasten te verminderen. Zorgvuldige besluitvormingsprocedures zijn dan van belang.

3. Lokaal beleid versus regionaal beleid

Uitgangspunt is regionale samenwerking daar waar het moet, lokaal daar waar het kan. Op basis hiervan zijn we lokaal verantwoordelijk voor de basisvoorzieningen op het gebied van jeugd zoals verenigingen, sport en spel mogelijkheden voor jeugdigen etc., preventieve activiteiten, lichte hulpverlening zonder beschikking en de toegang tot jeugdhulp. Regionaal zijn er afspraken over de inkoop van jeugdhulp en specialistische voorzieningen die we gezamenlijk financieren zoals Veilig Thuis, de gecertificeerde instellingen en crisishulp.

4. We nodigen alle gemeenteraden in de tien gemeenten gelijktijdig uit om een eventuele zienswijze kenbaar te maken

Doordat we de Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024 gelijktijdig in tien gemeenten voorleggen aan de gemeenteraden kan het zijn dat niet alle zienswijzen en adviezen verwerkt kunnen worden. Het kan dus zijn dat er regionaal besloten wordt een zienswijze niet over te nemen. Regionaal wordt beoordeeld of de zienswijze(n) moet leiden tot aanpassing van de centrumregeling.

Communicatie en vervolg:

Het raadsvoorstel is in samenspraak met de gemeenten uit de regio opgesteld. Omdat de aard en het doel van de centrumregeling gelijk blijven is de Adviesraad Sociaal Domein middels een afschrift van het raadsvoorstel geïnformeerd.

De aangepaste centrumregeling wordt in het eerste kwartaal van 2023 voorgelegd aan alle colleges en gemeenteraden in de regio. Na akkoord van de colleges wordt de gemeenteraad uitgenodigd om een eventuele zienswijze te geven. Voor de zienswijze geldt een termijn van acht weken nadat het ontwerp is voorgelegd aan de gemeenteraad. Indien gemeenteraden geen zienswijze wensen te geven wordt gevraagd dit actief kenbaar te maken om zo de termijn te verkorten. Wanneer zienswijzen, al dan niet via een motie, zijn ingediend wordt beoordeeld of dit moet leiden tot aanpassing van de centrumregeling. Vervolgens wordt de al dan niet gewijzigde centrumregeling ter instemming voorgelegd aan alle colleges en alle gemeenteraden.

De zienswijze procedure is een nieuwe bevoegdheid van de gemeenteraad op basis van de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen. In november 2022 heeft er een raadsinformatiebijeenkomst plaatsgevonden voor raadsleden in de regio ter voorbereiding op de zienswijze procedure.

Uitvoering en evaluatie:

Een eventuele zienswijze op de centrumregeling wordt regionaal afgewogen en al dan niet meegenomen in de definitieve Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024. Monitoring en evaluatie is als onderwerp opgenomen in de centrumregeling.

Voorstel:

Geen zienswijze kenbaar te maken betreffende de concept Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024.

Burgemeester en wethouders van Boekel,

de secretaris,

de burgemeester,

Mr. J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlagen ter inzage:

Bijlagen die zijn bijgevoegd:

Bijlage 1: Concept Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024

Bijlage 2: Wijzigingenoverzicht Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024

Bijlage 3: Raadsbesluit (mogelijkheid) tot zienswijze op het ontwerp van de Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024